

Handleplan for mad og måltider

Billundskolens handleplan for mad og måltider kobler sig til Billund Kommunes Udviklingsstrategi – Fremtidens Legeplads' mål og at opnå glade, sunde og stolte borgere, der tager ansvar for eget liv og være et godt sted for børn at vokse op som skabende verdensborgere. Handleplanen udgør rammen for et målrettet arbejde med tidlig indsats og forebyggelse.

Handleplanen knytter også an til Billund Kommunes sundhedspolitik, som lægger vægt på, at kommunen har ansvar for at tilrettelægge sunde rammer for borgernes sundhed og trivsel. Kommunens borgere skal have mulighed for at træffe sunde valg. I politikken fokuseres der særligt på tidlig indsats, på at gøre det sunde valg til det lette valg og på at fremme social lighed i sundhed.

I 2011 blev *Overordnet politik for: Mad, Måltider og Bevægelse – en indsats for sundere børn og unge i Billund Kommune* vedtaget. Politikken har et bredt fokus på en sund børne- og ungdomskultur. Sunde vaner i børne- og ungdomsårene er vigtige for trivsel og læring her og nu og giver de bedste forudsætninger for en sund voksentilværelse. Skolen danner rammen om børnenes hverdag mange timer hver dag. Skolens kultur omkring mad og måltider har derfor stor betydning og indflydelse på børnene.

Et af fokusområderne i den overordnede politik er, at børn og unge spiser og drikker sundt, når de er i skole. Mad og drikkevarer skal således leve op til de officielle anbefalinger. De 10 kostråd er¹:

Skolens handleplan for mad og måltider fungerer som ramme for det konkrete arbejde med mad og måltider og hjælper elever, forældre og personale med at træffe bevidste, sunde valg. Handleplanen forholder sig til maden på skolen, særlige lejligheder, rammerne omkring måltiderne og det pædagogiske arbejde omkring mad og måltider.

¹ Fødevarestyrelsen (2013)

Tema	Praksis på skolen	Målsætning og metode til opfølgning
Maden på skolen		
Maden i skolebod og/ellers madordning	<p>Vi vil bemande boden så man ikke står i kø mere end 5 minutter evt. kunne udskoling hjælpe til på en turnusordning. Udskoling må gå i hallen og vi vil arbejde for at man på sigt købe mad i hallen. Vi tilbyder et varierende udvalg af mad i boden.</p> <p>Evt. tilbyde lønkroner til kommende 9.klasses tur ved at arbejde timer i boden</p> <p>Ved ikke om det kræver hygiejne bevis</p>	<p><i>Målsætning</i> Den mad der serveres og sælges på skolen, lever op til de gældende anbefalinger (De 10 kostråd).</p> <p><i>Metode til opfølgning</i> Ernæringsfaglig vurdering af maden i skolebod og/eller madordning. Kan rekvireres fra kommunen.</p>
Madpakker	<p>Vi vil afholde et fyraftensmøde eller klasse møde med fokus på den sunde madpakke og de sunde valg (Sundhedskonsulenten fra kommunen kunne komme og fortælle om politikken)</p> <ul style="list-style-type: none"> 0. Årgang bliver informeret ved førskole opstart og ved klasse mødet. 1. Årgang kan være på klasse mødet 4. Årgang kan have opfølgning for at fastholde madpakker og sund kost. 7. Årgang har madkundskab – evt. introduktion til skoleboden af 8. årgang. <p>Målet er at 7. årgang kan overtage boden året efter.</p>	<p><i>Målsætning – 1. Og 4. Årgang bør informeres hvert år. Samt vise forældre hvilket udvalg der er i skoleboden og automaten. 7. årgang får information via madkundskab</i></p> <p><i>Metode til opfølgning – at fyraftensmøde bliver afholdt og følges evt. op med et spørgeskema til forældre efter fyraftensmøder.</i></p>
Mad fra byen	<p>Vi ønsker at alle elever bliver på skolen i hele skoletiden (svømning og konfirmationsforberedelse er fritaget) for at forebygge dårlige spisevaner. Dette ønsker vi for bl.a. at støtte tilsyns pligten, antiryge politikken og tandsundheden. Vi ønsker at udskoling kommer med et forslag til bedre ude/inde områder.</p>	<p><i>Målsætning – svømning og konfirmationsforberedelse må ikke medføre køb på vejen tilbage til skolen.</i></p> <p><i>Metode til opfølgning</i></p>
Adgang til frisk koldt vand	<p>Vi ønsker at der er adgang til koldt vand for alle elever.</p>	<p><i>Målsætning</i> Skolens elever har adgang til frisk koldt vand i skoletiden. Der er koldtvands automater fordelt på skolen.</p> <p><i>Metode til opfølgning</i></p>
Særlige lejligheder		
Vores definition af "særlige lejligheder"	<p>Kageordningen finder ikke sted jf. skolens kostpolitik. Men ved særlige lejligheder kan der deles ud.</p> <p>Særlige lejligheder/mærkedage er f.eks.: Jul, Fastelavn, sidste skoledag og fødselsdage</p>	<p><i>Målsætning: forældre har kendskab til sunde alternativer og reglerne om uddeling i klassen</i></p> <p><i>Metode til opfølgning – afdelingsleder skal sikre det overholdes</i></p>
Rammerne om måltiderne		

Spisesituationen	Vi ønsker en rolig og tryk spisesituation, hvor eleverne kan inddrages i rammesætningen af denne. Fokus skal være på spisesituationen.	<i>Målsætning</i> <i>Metode til opfølgning – elever og afdelingsledere skal spørges om deres oplevelse af spise situationen</i>
Opbevaring af madpakker	Vi ønsker at alle elever skal have adgang til et køleskab. Enten i klyngen eller i klassen. Rengøring bør varetages af eleverne (evt. forældre)	<i>Målsætning</i> Skolens elever har mulighed for at opbevare medbragt mad i køleskabe. <i>Metode til opfølgning</i>
Pædagogisk arbejde med mad og måltider		
Inddragelse af mad og måltider i undervisningen	Børnene bør have kendskab til hvad en sund og en usund madpakke indeholder. Dette er en del madkundskab for visse årgange evt. kan uge 6 (tema om kroppen) Vi håber vi på sigt kan få 8.årgang til at være medbestemmende og medbestyrer af boden. Dermed ambassadører for sund mad på skolen.	<i>Målsætning – øge kvalitet af madkundskabs undervisningen</i> <i>Metode til opfølgning – flere midler til indkøb af råvarer til madkundskab</i>

Politisk arbejde. Bestyrelsen kan undersøge om der tildeles flere midler til at gennemføre handleplanen og skabe mere kvalitet i undervisningen.

Målet er at skabe øget bevidsthed om sund mad og skabe en mulighed for 9.årgang for at tjene penge til en studietur. Samt at der skabes et bedre fællesskab og ansvarlighed på tværs af årgange. Dette kunne være igennem Buddy ordninger og med 8.årgang som midtpunkt omkring bodens salg og som kost ambassadører.

Målet er at ernæringsvurderingen af bodens mad sker i samarbejde med 8.årgang.

Udarbejdet af: skolebestyrelsen på Billundskolen

Foreløbig vedtagelse 12.08.2020.

Endelig godkendt: d.5.10.2020

Praksis på skolen - relevante spørgsmål at drøfte:

Maden på skolen

- Hvordan kommer vores skolebod og/eller madordning til at leve op til de 10 kostråd?
- Hvilke handlinger vil/kan vi som skole gøre over for madpakker, der ikke lever op til kommunens Overordnede politik for Mad, Måltider og Bevægelse?
- Hvordan kan vi samarbejde med forældrene om sunde madpakker?
- Hvad er skolens holdning til den mad, eleverne køber ude i byen i skoletiden? Og hvordan håndterer vi det i praksis?
- Hvordan sikrer vi, at det sunde valg altid er det lette valg?

Særlige lejligheder

- Hvad betragtes som særlige lejligheder hos os?
 - o Se gerne Fødevarestyrelsens udgivelse "Guide til sundere mad i skolen og fritidsordningen" s. 38. Ifølge disse anbefalinger er der plads til at afvige fra skolens retningslinjer 10 dage om året.
- Hvordan fejrer vi fødselsdag?
- I hvor høj grad skal ovenstående gælde i andre situationer, som f.eks. ved forældremøder, forældrearrangementer, fællesspisninger, bestyrelsesmøder, personalemøder mv.?
- Hvordan gør vi det sunde valg tilgængeligt og hvordan sikrer vi, at der altid er et sundt alternativ?

Rammerne om måltiderne

- Hvad er et godt spisemiljø hos os?
- Hvordan kan vi indrette det fysiske spisemiljø, så det er rart for eleverne?
- Hvad er personalets roller og opgaver under måltidet?
- Hvordan skabes der tid til, at spisningen kan foregå i fællesskab og sammen med voksne?
- Hvordan skabes en god atmosfære, så alle elever, både de hurtige og de langsomme, når at nyde deres mad?
- Hvad vil det sige at være en god rollemodel hos os?
- Hvordan sikres det at medbragt mad kan opbevares hygiejnemæssigt forsvarligt?

Pædagogisk arbejde med mad og måltider

- Hvordan kan temaet "mad og måltider" inddrages i undervisningen?
- Hvordan sikrer vi, at skolens arbejde med mad og måltider bidrager til at udvikle elevernes handlekompetence i forhold til at træffe bevidste, sunde valg?

Målsætninger – relevante overvejelser:

Målsætninger

Skolens målsætninger i forhold til de forskellige temaer afhænger af skolens holdning og den ønskede praksis hertil.

- Overvej hvad skolens målsætninger og succeskriterier er i forhold til hvert enkelt tema. Hvornår er I i mål med de enkelte temaer?

Metode til opfølgning

Hvilken metode der giver bedst mening at bruge til opfølgning afhænger af de målsætninger, der er formuleret i handleplanen.

- Overvej hvordan der skal følges op på jeres konkrete målsætningerne